

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA NEKAJ VEČ KOT
2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izveniši sobot,
nedelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Recatred as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 2. — Štev. 2.

NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 3, 1941 — PETEK, 3. JANUARJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

BOLGARSKA SE NE BO UPIRALA

Kot pravi poročilo iz Sofije, bo Bolgarska prisiljena pristati na zahtevo Nemčije, da sme njena armada korakati skozi Bolgarsko. To so sinoči priznali tudi uradni krogi ob času, ko je ministrski predsednik dr. Bogdan Filov dospel na Dunaj.

Hitler ima po zadnjih poročilih na Rumunskem od 250,000 do 500,000 vojakov in Bolgarska se taki armadi ne bi mogla postaviti v bran vsled česar bi morala dovoliti nemški armadi prehod skozi deželo.

BOLGARSKA SE ZANAŠA NA RUSIJO

Vendar pa se Rusija ravno tako zanima za Bolgarsko, kakor Nemčija in bo vsled tega Bolgarska mogoče še mogla obdržati svojo neodvisnost in nevtralnost.

Nemčija z veliko skrbjo gleda na naglo razširjajoči se komunizem na Bolgarskem, kar je razumljivo, kajti agitacija prihaja iz Rusije, do katere čuti vsak Bolgar tradicionalno prijateljstvo, kajti Rusija je ob času svojih carjev pomagala Bolgarski rešiti se izpod turškega jarma.

Nekateri opazovalci so mnenja, da Nemčija proti Bolgarski toliko časa ne bo ostro nastopila, dokler ne dobi od Rusije za gotovilo, da ji v tem ne bo nasprotovala. Vendar pa so diplomati skoro prepričani, da boste Rusija in Turčija skupno nastopili proti Nemčiji, ako bi hotela poslati svoje vojaštvo na Bolgarsko.

Mnogi Bolgari pa sumijo, da je sedanja vlada naklonjena nacijem, kajti po odhodu Filova na Dunaj je bil za njegovega začasnega namestnika imenovan notranji minister Peter Grabovsky, ki je znan prijatelj Nemčije.

RUSIJA IN JUGOSLAVIJA VZNEMIRJENI

Po poročilih iz Rusije in Jugoslavije je mogoče sklepati, da ste obe državi zelo vznemirjeni vsled premikanja nemških armad na Rumunskem. Rusija je ob Dnjestru med Lvovom in Odoso zbrala močno armado, ki je dobro preskrbljena z vsemi vojnimi potrebščinami. V Odesi je baje bilo že tudi razglašeno obsedno stanje.

Ako je temu res tako, tedaj izgleda, kot bi nameravala Rusija v slučaju nemškega vpada opustiti obrambo Stanislavske province na Poljskem, ker jo je zelo težko braniti.

Vojaški krogi si zelo belijo glave, kam bo sedaj Nemčija vdarila. Poročilo iz Zagreba pravi, da se v bližini Temešvara nahaja pet nemških divizij, vsled česar so jugoslovanski krogi zelo vznemirjeni. Drugih pet divizij pa je okoli Arada, ki se nahaja samo 60 milj dalje proti severu od Temešvara.

Z ozirom na vse to in z ozirom na poročilo iz Beograda, da je nemški vnanji minister Joachim von Ribbentrop povabil v svoj urad jugoslovanskega poslanika Ivana Andrića, smatra jugoslovanska vlada položaj za skrajno resen. Vlada v najbližji bodočnosti pričakuje, da jo bo Hitler naprosil, da dovoli prehod nemški armadi skozi Jugoslavijo.

Jugoslovanski krogi tudi preveč resno ne verujejo v bolezen bolgarskega ministrskega predsednika Filova in so mnenja, da bi mogel poklicati zdravnike tudi v Sofijo in mu ne bi bilo treba iti na Dunaj, ki nima nič kaj zdravega podnebja.

Vse izgleda, da je Hitler v vojaškem ozirom vkrenil vse, da se more sedaj lotiti "diplomatskih" razgovorov. Njegovi generalni so že razvrstili svoje armade od Črnega morja ob bolgarski meji ter dalje ob jugoslovanski meji. Tudi proti Rusiji stoji močna nemška armada.

Ako Hitler naglo ne pride Mussoliniju na pomoč, bo italijanska armada v Albaniji popolnoma poražena. Da to prepreči, pa morajo nemške armade korakati skozi Bolgarsko in Jugoslavijo.

Na Balkanu se tedaj bližajo zelo važni dogodki.

PREPIR MED FRANCOZI IN NEMCI

Včeraj je bilo oznanjeno, da so prišla diplomatska in tehnična pogajanja med Nemčijo in Francijo na mrtvo točko in se nahajajo ravno tam, kot so bila 13. decembra, ko je maršal Petain odslovil Pierre Laval kot ministrskega podpredsednika in vnanjega ministra.

Maršal Petain je 14. decembra pisal Hitlerju pismo, v katerem mu je pojasnil vzroke za odpust Lavalu, toda na pismo še do danes ni prejel nobenega odgovora.

Hitler je bil zelo užaljen, ker je bil Laval odpuščen in je svojo nejevoljo med drugim pokazal tudi s tem, da je odredil, da je med zasedenim in nezasedenim ozemljem meja zaprta.

Ne da bi bila izdana kaka vojaška skrivnost, je mogoče reči, da se Nemci pripravljajo na zadnji napad na Anglijo. — Vsa znamenja kažejo, da bodo Nemci pričeli s svojim velikim vpadom, kakorhitro se razprši megla in nastane ugodno vreme.

Iz Jugoslavije

VOHUN PRIJET V JUGOSLAVIJI

Jugoslovanska tajna policija je tekom božičnih praznikov prijela ruskega časnika Petra Vasiljeviča Roždesvandskega, ki je skušal priti do načrtov za jugoslovanske obmejne utrube. V torek ga je policija prijela v vlaku, ki je peljal v Sofijo ter je sedaj zaprt "nekje v Jugoslaviji."

Tekom sedanje vojne je Roždesvandski poglavljiva volunska osebnost v Jugoslaviji in jugoslovanske oblasti so o njem prejele zelo važna sporočila, predno je nameraval odpotovati iz Jugoslavije.

Beograjska policija pa taji, da bi bilo Roždesvandskijevo potovanje v Sofijo prekinjeno in da ga je celo policija včeraj tajno spremljala čez mejo.

Priče pa pripovedujejo, da so videli, kako je bil Roždesvandski v pondeljek pozno ponoči ob spremstvu dveh policistov pripeljan v ekspresni vlak, ki je peljal v Sofijo. Toda nikakor ni dognano, da je Roždesvandski dospel na Bolgarsko, temveč verodostojni viri v Beogradu pravijo, da se ni prepeljal čez bolgarsko mejo.

Ruska uradna časniška agentura Tass je Roždesvandskega jeseni poslala v Beograd. Ker je mlad, prikupen in zelo prijazen, je v družabnih krogih v kratkem dosegel velike uspehe. Osem dni zatem, ko se je pričela grško-italijanska vojna, so italijanski aeroplani bombardirali Bitolj in več tujih časnikarjev je hitelo v južno Macedonijo, da zberejo podatke o dogodku ob albanski in grški meji.

Med časnikarji je bil tudi Roždesvandski. Bitolj je postal časniškarski glavni stan za obmejne časniške poročevalce in v mestu je nastalo živahno ponočno življenje.

Neke noči se je Roždesvandski v neki bitoljski kavarni sprl in stregel z nekim tujcem. Prihodnji večer se je tujec opravičil in z Roždesvandskim sta si postala dobra prijatelja. Tujec, ki je Srb, je nato Roždesvandskega pred-

stavil nekemu lepemu srbskemu dekletu in so se nato vsi trije vsak večer shajali.

Roždesvandskijevo poročilo z meje so bila nenavadno točna na podlagi poznejših uradnih italijanskih, grških in jugoslovanskih poročil. Po poročilih, ki jih je dobila policija, se je mladi ruski časnikar zaljubil v lepo Srbkinjo in ji je zaupal svoje skrivnosti.

Svojima dvema prijateljema je nekega večera zaupal, da je zaposlen kot italijanski agent in da je njegova naloga dobiti načrte o jugoslovanskih obmejnih utrdbah in zlasti ob macedonski in albanski meji. Njegova prijatelja sta takoj našla nekega mladega jugoslovanskega časnika, ki se je ponudil, da zanj vkrade načrte.

Zarota je bila prekrizana

Zarota pa je nepričakovano prekrizalo vojaško povelje, po katerem so se morali vsi tujci poročevalci umakniti z obmejnih krajev. Navzlic obotavljanju in protestom se je moral Roždesvandski vrniti v Beograd.

Nekega večera tekom božičnega tedna sta ga v njegovem stanovanju poklicala prijatelj Srb in Srbkinja, ki sta, četudi se zdi skoro nemogoče, dobila načrte. Dogovorili so se za sestanek v petek zvečer. Po daljši zabavi je Roždesvandski dal velik sveženj dinarskih bankovcev za uradno izgledajoče listine.

Poznej pa, ko je v svoji sobi pregledoval načrte za utrube, je vlomila vrata policija v družbi mladega Srba in mlade Srbkinje.

Roždesvandski je zatrjeval svojo nedolžnost, toda navzlic temu mu je policija vzela potni list z bolgarskim vizumom. Rusko poslanstvo, ki je bilo obveščeno o tem dogodku, si je umilo roke nad mladim časnikarjem. V zaporu je bil pridržan do pondeljka zvečer, ko ga je policijska straža spremila na brzovlak, ki vozi v Sofijo in od tedaj je — izginil.

ŠVICA BO NEODVISNA

Po zatrdilu novega predsednika, ne bo Švica potegnila niti s to niti z ono stranko, toda vsled vojne bo njeno gospodarstvo zelo prizadeto.

Ko je nastopil novi švicarski predsednik Ernst Vetter svoj urad, je po radio pozval švicarski narod, da je treba 650 let staro švicarsko neodvisnost ohraniti tudi v temni bodočnosti.

Švica se ne bo pridružila niti eni vojskujoči se stranki, pač bo pa morala z vojskujočimi se državami vred trpeti, ker se je vsled vojne iztirilo vse svetovno gospodarstvo.

Švica bo skušala rešiti svoje težavne probleme s povečano produkcijo in z varčnostjo.

Švica je republika že iz leta 1291. Vlada ji zvezni svet, ki skrbi in bo skrbel, da bodo tudi vbodoče bremena enakomerno razdeljena.

Bomb, ki so nedavno padle na Curih in Bazel, predsednik ni omenil, pač pa le rekel, da so zadnji dogodki pokazali, da je Švica vsled vojne tudi direktno prizadeta.

Ako je v Vaši naselbini zastopnik "Glasa Naroda", lahko dobite pri njem Slovensko-Amerikanski Koledar za 1941.

Napovedi amer. industrijalcev

Sloan je mnenja, da je sedanji raz mah v industriji in trgovini umeten ter da vojna naročila ne dvignejo z ivljenskega standarda.

V začetku leta imajo ameriški industrijalci in finančniki navado razveseljivati ali pa begati ameriško javnost s svojimi napovedmi. Nekaj jim je treba priznati, namreč, da se njihove napovedi večidel uresničujejo.

Tudi letos niso spustili te svoje stare navade. V naslednjem objavljamo nekatere njihove izjave:

Thomas J. Watson, predsednik International Business Machines Corporation, pravi: — Izvedba ameriškega oboroževalnega programa bo prva naloga vsakega ameriškega podjetja v letu 1941. Temelj je položen, da se dežela zadostno zavaruje na kopnem, na morju in v zraku.

Alfred P. Sloan, Jr., predsednik General Motors Corporation, je naslednjega mnenja: — Vojna naročila so zavzela že tak obseg, da so morale tovarne najeti veliko število novih delavcev in da so jim povisale plače. Večina ljudi je prepričana, da se nam je spet približala resnična prosperiteta. Če bomo pametni, se bomo vedno zavedali dejstva, da je to le nekakšno umetno oživljenje in izboljšanje. Kdor misli, da bodo vojna naročila dvignila življenski standard ameriškega človeka, se moti.

Charles E. Wilson, predsednik General Electric Company, pravi:

— Leto 1941 bo eno najznačilnejših in najvažnejših v zgodovini sveta. General Electric bo storila vse, kar je v njeni moči, da bo zadostila zahtevam, ki jih ji nalaga oboroževanje. Industrijalna produkcija bo v tem letu dosegla nove rekorde.

Edward L. Shea, predsednik North American Co. (elektrarn), izjavlja: — Zadnje mesece je bilo porabljenega toliko električnega toka kot še nikdar prej v istem razdobju. Računati moramo z novimi rekordi. Dosti elektrarn bomo morali razširiti in dosti novih

6 MILIJONOV LJUDI BO DOBIL DELO

Upapolne napovedi vladnih statistikov za tekoče leto. — V zvezi z narodnoobrambnim programom se bo nakupna sila povečala. — Izjava Williama Greena.

Ob začetku novega leta so začela prihajati z "delavske fronte" zelo upapolna poročila. Vladni statistiki so mnenja, da bo letos dobilo pet do šest milijonov ljudi delo.

Štiri milijone jih bodo pozgraditi, da bomo zadostili vedno naraščajočemu povpraševanju.

Irving S. Olds, predsednik U. S. Steel Corporation, pravi: — Vojna naročila doslej še niso bila ovirana zaradi pomanjkanja jekla. Upati je, da resnega pomanjkanja ne bo.

Frank M. Mayfield, predsednik "National Retail Dry Goods Association", pravi:

— Leto 1941 se nadamo velikega oživljenja v trgovini na drobno. Mali trgovci zamorejo narodnoobrambni program najlažje na ta način koristiti, da svoje blago kolikor mogoče poceni prodajajo ter preprečijo vsako histerijo pri nakupu in prodaji.

K. T. Keller, predsednik Chrysler Corporation, je mnenja:

— Najbrž se ne motim, ako pravim, da bodo vojna naročila precej vplivala na produkcijo privatnih kar. Upam pa, da bo mogoče zadostiti povpraševanju, kajti avtna trgovina omogoča zaslužek ogoronemu številu prebivalstva.

Marshall o predsednikovem govoru.

Verne Marshall, predsednik "No Foreign War" odbora, je na vožnji iz Cumberlanda, Md., v Washington, D. C., rekel časnikarjem: — V zvezno glavno mesto sem namenjen, da se bom z državnim svetom boril proti vojnemu mešetarenju.

— Predsednik Roosevelt je s svojim govorom po nepotrebnem plašil ameriki narod. Tako je govoril kot da bi se Hitlerjeva letala že bližala ameriški obali, v resnici pa ni Hitler doslej še prebrodil Rokavskega preliva, ki je komaj 23 milj širok.

OB ČASU ZRAČNEGA NAPADA NA BERLIN

Slika, kakoršno kaže Berlin, kadar ga napada jo angleški bombniki. Na tisoče žarkometov išče sovražne aeroplane in več tisoč protizračnih topov grmi, kadar je izveden napad.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. - Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.-, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.-; za pol leta \$3.-; za četrt leta \$1.50. - Za New York za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50. Za inostranstvo za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1243

PRVO LETO VOJNE

Prvo koledarsko leto sedanje vojne je končano. Zgovorina se ga bo živo spominjala, kot se bo spominjala tudi letošnjega in še nekaterih nadaljnjih let, kajti vse kaže, da vojna ne bo še tako kmalu končana.

Lanskega januarja je Hitler gospodaril samo centralni Evropi. Danes gospoduje skoro vsemu evropskemu kontinentu. Noben vojskovođa v zgodovini ni izvojeval v tako kratkem času toliko zmurg.

K zmagam mu je pripomoglo mnogo faktorjev, predvsem pa dejstvo, da je znal s pridom izrabiti spletke in naspotja v sovražniškem taboru.

Pri napadih so se posluževali naciji posrečene kombinacije letal in tankov. Niti letala niti tanki niso nova iznajdba. Tanke so imeli zavezniki že v svetovni vojni. Pozneje so jim posvetili posebno veliko pozornost Rusi, ki so jih zgradili tisoče in tisoče.

Zavezniki so omalovaževali nemško zmago na Poljskem. Namesto da bi iz nje črpali važne nauke, so si mislili: - Poljsko je bilo Hitlerju lahko premagati, toda na zapadni fronti mu ne bo šlo vse tako lahko.

Pa mu je šlo. Hitler je poslal proti angleški in francoski armadi deset divizij tankov, ki so se zarezale kakor britve v maslo.

V borbi proti Angliji se Nemci poslužujejo skoro izključno le letal, njih napade odbijajo Angleži z letali in protizračnimi topovi.

Zaenkrat še ni rešeno vprašanje, če more zmagati v vojni izključno le zračna sila. Nemci so se doslej posluževali v svojih napadih le omejenega števila letal. Če bi poslala nad Angleško otočje vso svojo zračno silo, je dvomljivo, da bi ji bili Angleži s svojimi letali in protizračnimi topovi kos.

Ob izbruhu sedanje vojne države niso bile tako dobro založene z živili in vojnim materijalom kakor ob izbruhu prejšnje. S tem pa seveda še ni rečeno, da bo v bližnji bodočnosti Evropa stradala.

Treba je pa vpoštovati nekaj drugega. Neprestane zatemnitve, življenje v zaduhlih zakloniščih, strah pred bombami in smrtjo - vse to pušča svoja znamenja na evropskem prebivalstvu.

Sedanja vojna bo najbrž zahtevala več človeških življenj kakor pa vojna pred petindvajsetimi leti. Sedanja duševna razvrvanost bo imela usodne posledice za prihodnjo generacijo.

Glavno orožje Anglije je še vedno njena mornarica, s katero je neprodirano zablokirala Nemčijo. Blokada je sicer počasno orožje, zato je pa v dolgotrajni vojni toliko bolj uspešno.

Z ozirom na surovine ni Hitler na nič boljsem stališču kot je bil pred letom. Raje na slabšem nego na boljsem.

S svojimi zavojevanji je pridobil le malo materijala, do katerega ni imel že prej dostopa. Poglavitni vzrok je dejstvo, da Evropa ni prav posebno bogata na kovinah in drugih vojnih potrebščinah.

Nemčiji manjka mangana (ki je potreben za izdelovanje jekla), bombaža, olja, gumijs, bakra, tungstena in niklja. V nekaterih slučajih si pomaga z umetnimi nadomestili. Nemške tovarne izdelujejo umeten gumij, baker in bombaž.

Za nikelj, te veljavne kovine, pa ni nadomestila. Rusija ga ima precej, toda Nemčiji ni toliko naklonjena, da bi ga ji prodala.

Važni razvoji so se završili tudi na drugih vojaških frontah.

Na Kitajskem so se Japonci opekli. Leto, ki se je pravkar začelo, bo najbrž odločilo Čankajškovo borbo za neodvisno Kitajsko.

Ker Mussolini ni mogel ničesar opraviti na Balkanu, mu bo najbrž Hitler priskočil na pomoč. Ob bolgarski meji je baje koncentrirana skoro milijonska nemška armada. Ob bolgarski meji se pa zbirajo tudi Rusi, pa najbrž ne zaradi tega da bi pomagali Nemcem.

Amerika je že lani precej izdatno pomagala Angliji, letos in prihodnja leta ji bo pa razen vojaštva naklonila vso pomoč.

Nemčija se čedalje bolj izrablja in ne more sproti nadomeščati svojih izgub, dočim bo dobila Anglija za vsako svoje sestreljeno letalo iz Amerike nekaj novih letal.

Ta izdatna pomoč bo najbrž za sedanjo vojno odločilna.

NEMCI V JUGOSLAVIJI

Iz Berlina se bile Nemcem v Jugoslaviji poslane vprašalne pole s prošnjo, da naj poročajo o življenju nemških družin, o njihovem premoženju in zalogah živil.

Jugoslovanske oblasti cenijo število Nemcev v Jugoslaviji na 300 do 400 tisoč, medtem ko jih Nemčija ceni na 700,000.

Pregled tedenskih dogodkov

Dvanajst revolucionarjev ustreljenih

Iz glavnega mesta republike Guatemale poročajo, da je da vlada prejšnjo soboto ustrelila dvanajst oseb, ki so zasnovale na sveti večer zaroto v trdnjavi Matamoros.

"Vsi moramo podpirati Roosevelta!"

Na zborovanju ameriške katoliške filozofske družbe v Detroitu je rekel Rev. Francis E. McMahon, profesor filozofije na Notre Dame univerzi, da se morajo vsi Amerikanci v interesu lastne varnosti strniti za predsednikom Rooseveltom.

Nad našimi glavami se zbira svetovna revolucija, - je poudarjal. - Čimprej bodo Amerikanci spoznali in razumeli, da so na delu sile, ki skušajo uničiti njihove kulturne in verske dobrine, tembolje bo za njihovo lastno varnost.

Linčanja leta 1940

Tuskegee Institute, poroča, da so bile leta 1940 linčane štiri osebe, v 22 slučajih se je pa posrečilo rešiti pred isto usodo 28 oseb.

Zrtve so bili trije zamorci in en belokožec, rešeni so bili pa štirje beli, dve zamorki in dvaindvajset zamorcev.

V enem slučaju so se morali rešitelji poslužiti orožja.

Dvoje linčanj je bilo v državi Georgiji, eno v Alabami in eno v Tennessee.

Sreča treh zamorcev

V bližini Wilsona v državi North Carolini so trije zamorci posekali visoko smreko.

Najprej so med vejevjem iztaknili veвериče gnezdo. V duplu so imele kune skrivališče, in so eno kuno ujeli. Prijetnih presenečenj pa še ni bilo konec. Med koreninami so imele prezimujoče čebele sto funtov medu.

Vojski v nemških šolah

Nemško armadno poveljstvo je zasedlo vse šole v Gradcu, Celovcu in po vseh drugih krajih Štajerske in Koroške ter se bo v njih nastanilo vojaštvo. Poročila iz Maribora in Ljubljane pravijo, da prihaja v južni del Avstrije mnogo nemškega vojaštva.

Šolski pouk bi se imel zopet pričeti prvi dan po Novem letu, toda po mestnih ulicah so bili nabiti vojaški razglasji z naznanilom, da bodo šole porabljene v vojaške namene.

Štajerska in Koroška ste "begunski pokrajini" za nemške otroke iz Hamburga, Berlina in iz Porenja.

Celovec in Beljak sta nemški letalski postojanki, od koder noč in dan lete nemški bombniki in napadalni aeroplani v Italijo. Iz Kranjske gore poročajo, da nemški aeroplani neprestano letajo nad jugoslovanskim ozemljem.

POD NEMSKIM JARMOM

Po zrušenju Poljske je bilo poslanih v Nemčijo sedemstotisoč Poljakov, ki so zaposleni pri prisilnem delu na polju in v tovarnah.

Enemu teh nesrečnikov je uspelo poslati v inozemstvo pismo, iz katerega posnemamo:

- Zaposlen sem pri gradnji velike tovarne. Delati moram od jutra do večera ter dobim 44 mark na mesec. Za hrano moram dati vsak dan 1 marko; kar mi ostane, je za tobak. Živimo v barakah. Do stavbe, pri kateri smo zaposleni, je poldrugo uro hoda. Zjutraj nam dajo na pot kos kruha in poldrugo uro klobase, kar je za zajtrk in za kosilo. Zvečer ob osmih je večerja: želiščna čorba, neolupljen krompir in zelje. Nato ležemo na prične med uši in nesnago. Spati ni mogoče zaradi brnenja letal, ki letajo vso noč nad taboriščem. Ta ropot oživi v nas spomine na obleganje Varšava. Tako sleherno noč sproti ponovno doživljamo v mislih strahote, kakršnih dotlej še ni videl svet. . .

NEMŠKI AEROPLANI ZA ITALIJO

V Rimu je bilo uradno naznanjeno, da so v Italijo dospeli nemški aeroplani in piloti, da pomagajo Italijanom v njihovem srditem zračnem boju v Sredozemlju.

Vrhovni poveljnik italjanske zračne sile general Francesco Pricolo je rekel, da bo nemški zračni zbor kot velika italjanska skupina in mu bodo nudene vse ugodnosti.

Radio postaja v Rimu je tudi naznanila, da so se vrnili italjanski zračni oddelki, ki so pomagali Nemcem bombardirati angleške kraje. V skupnem poročilu pa sta general Pricolo in poveljnik nemške zračne armade v Franciji general Albert Kesselring naznanila, da je nekaj italjanskih aeroplanov in letalec še vedno ostalo ob Rokavskem prelivu.

Ista radio postaja je sporočila, da so prvi italjanski aeroplani bombardirali angleške kraje 25. oktobra.

Obtožen umora bivšega delodajalca

Po novem letu bo zaslila veleporota v Trentonu, N. J., 23 letnega George Fouldsa, ki je obdolžen, da je prejšnji petek skušal oropati svojega bivšega delodajalca Samuela Cominskega ter ga pri tem ustrelil.

Cominsky je bil predsednik Escolite Company, pri kateri je bil Foulds zaposlen, pa je pred tremi tedni pustil delo.

Foulds se izgovarja, da je nedolžen, češ, da je bil k temu dejanju zapeljan.

Grki zavzeli več vasi

Navzlic skrajno slabemu vremenu so Grki na severni fronti zopet napredovali ter zavzeli več vasi. Ameriški vojaški opazovalci potrjujejo, da se italjanska armada poslužuje nemških Stuka aeroplanov (strmoglavcev) proti Grkom.

Nemci tudi s svojimi transportnimi aeroplani prevažajo italjanske vojske iz Italije v Albanijo.

Veliki zračni napad na Bremen

Angleški aeroplani so izvedli zelo velik zračni napad na Bremen. Na ladjedelnico in pristanišče je bilo vrženih 20 tisoč vžigalnih in tudi zelo mnogo močno razstreljivih bomb. Letalci, ki so se vrnili v Anglijo, so sporočili, da so na razdaljo 120 milj videli požar, ki je po bombardiranju divjal v Brenemu.

Lord Beaverbrook, minister za izdelovanje aeroplanov, je naznanil, da v nepretrgani vrsti prihajajo čez Atlantik ameriški bombniki v Anglijo.

Peter Zgaga

V starokrajških listih berem, da bo tudi Maribor dobil spomenik pokojnega jugoslovanskega kralja Aleksandra

Poleti so mu ga postavili v Ljubljani. Precej visok je, pa ne vem natančno, koliko čevljev. Vem pa, da bo mariborski nekaj čevljev višji.

Tako je prav! Srečen narod, ki mu je mogoče na čevlje, vatlje in metre meriti patriotizem.

V listu sem bral, da Tomaž Previč na Centru, Pa., priganja zastopnike, naj bi kaj poročali v list.

Saj poročajo. Schiffrer je naprimer dober poročevalec. In tudi Zupančič se včasih oglašajo.

Kaj pa, če bi se Tomaž enkrat spisal in opisal, kako je bilo, kako je in kako bo.

Povedati zna tako, da sem ga z veseljem cele ure poslušal. Ob prvi priložnosti naj sede k mizi, naj prime pero in naj

globoko zajame v malho svojih spominov in izkušenj, pa mu bodo rojaki po drugih nasebilih iz srea hvaležni.

Ta je še iz tistih časov, ko je šla ruskim ciganom v slovenskem Downtownu pšenica v klasje. Ciganke so našim rojakom in rojakinjam pripovedovale za drag denar srečo, jim obujale spomine na peteklest, jih opozarjale na sedanjo in jim odkrivala bodočnost. Naši ljudje so kar trumoma romali k njim.

Takrat je živel v Downtownu postaren rojak s svojo dvajset let mlajšo zakonsko ženico. q

On je bil v njo čez ušesa zateleban, ona pa - no, saj veste, kako je s takole življenja polno stvarco, ki ima dvajset let starejšega moža.

Zdaj je delala overtime, zdaj je šla bolno prijateljico obiskati, to soboto se je pri svoji sestrični na Long Islanda tako dolgo zamudila, da je raje pri nji prenočila, kajti ženski brez spremstva se ne spodobi v zgodnjih jutranjih urah tavati po New Yorku.

Mož je poslušal te izgovore, kimal ter včasih verjel, največkrat pa ne. Črna slutnja se je porodila v srcu in lotila se ga je izmed vseh boleznij najstrašnejša bolezen - ljubosumnost. Kako naj pride na jasno in na čisto, kako naj zatre črva, ki mu je glodal sree?

Rešilna misel se mu je posvetila v glavi: - K ciganki bom šel. Stara in previdna ženska je, in kot pravijo, ve marsikaj, kar je drugim prikrito.

Ciganka ga je pozorno poslušala, ko ji je pripovedoval, da sta si po letih dvajset let nasrkli, da nje cele noči ni domov, ko je pa doma, je zvečer strašno zaspana, dočim se ji zjutraj neznaasko iz postelje mudi.

Ciganka se je zagledala v veliko stekleno kroglo kot da bi v nji iskala odgovora in rešitve, dasi je baba koj po prvih njegovih besedah vedela, kaj je z njegovo ženo narobe.

Dolgo je boljčala v kroglo, slednjic pa skrivnostno rekla: - Če mi daš pet dolarjev, pa ti povem, kaj je s tvojo ženo.

Kaj pet? Deset, dvajset dolarjev bi z veseljem dal, samo da bi bil na jasnem.

Ciganka je pretipala petak, ga zvila in spravila v nedrije, nato mu pa tiho razodela: - Tvoja žena se z drugim pajdašim in tebe nima več rada!

Kakor strela iz jasnega ga je zadela ta novica, toda udarec je še precej junasko prenesel. Vračajoč se proti domu je ngibal, kako naj se maščuje.

Pisano jo je pogledal in trdo jo je prijel za roko, da mu jo je komaj izvila. Iz njega je bruhnil očitek: - Zdaj pa že vem! Z drugimi hodiš in mene nimaš več rada!

Za hip je presenečena obstala, nato pa povsem nedolžno rekla: - No, kdo ti je pa to povedal?

- Ciganka! - je vzkričal. - In ciganka ve, kaj govori.

- Tako, tako, - se je zamislila. - Koliko si pa dal ciganki?

- Pet dolarjev, - ji je pravilic priznal.

- Pet dolarjev! - je vzkliknila, nato se pa zvonko zasmejala. - Moj Bog, kako ste moški neumni in potratni! Pet dolarjev si vrgl stran! Čemu nisi mene vprašal, pa bi ti zastonj povedala, da te nimam več rada. . .

doma, ki je vse tako lepo preskrbel, da je bilo zares vsega v izobilju, bodisi izvrstne razne pijače, ali okusnih raznih jestvin, za katere je še posebno dobro poskrbel naj znani rojak Mr. Louis Rupnik Sr., seveda mu je pri tem pomagala njegova simpatična ženica.

Prihodnje "Slovanove" prireditve bodo pravočasno objavljene v tem listu, za katere se vam "Slovan" že vnaprej vljudno priporoča za obilen poset.

S sobratskim pozdravom,

Anthony Svet, 165 Montrose Avenue, Brooklyn, N. Y.

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1941

Cena 25c

• poštino vred.

KNJIGARNA

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

DARILNE POŠILJATVE

v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

Table with 2 columns: Amount in Dinars and equivalent in Dinarjih. Rows include 100 DIN, 200 DIN, 300 DIN, 500 DIN, 1000 DIN, 2000 DIN, 5000 DIN.

Table with 2 columns: Amount in Lira and equivalent in Dinarjih. Rows include 50 LIR, 100 LIR, 200 LIR, 300 LIR, 500 LIR, 1000 LIR, 2000 LIR.

Ker zaradi položaja v Evropi parniki nereditno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.-

Vselej razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo izplačati denarja v DOLARJIH, ker več časa v dnevih od izplačila. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

116 West 18th Street, New York

Advertisement for PLES V DVORANI in BEER GARDENU. R. D. 2 - BARBERTON (SHERMAN). VSAKO SOBOTO ZVEČER. PRI KATEREM IGRA MAT HOJERJEV ORKESTER IZ CLEVELANDA. Price in advance \$1.00. John Jurkoshak.

Kratka Dnevna Zgodba

THONY GREENWOOD:

Na razburkanih valovih

Georg je stal na krovu svoje hiše in opazoval inotorni svet, ki ga je dobre pol milje od njega počasi, toda neprestano gnalo proti obali, kjer mu pretila nevarnost, da se razljuje ob pečine. Georg ni imel seboj daljnogleda in torej ni mogel spoznati ljudi v čolnu, ki sta se mu videla kakor dve peči. Ker je bila pa ena izmed senc zelena, je mogel iz tega sklepati, da sedi v ogroženem čolnu ženska. Zato je hitro dvignil jadro. Ko se je približal, je opazil v čolnu sešee dekle in mladeniča, borega s z motorjem.

"Spustite vendar sidro," je zaklical Georg, ko je spoznal, da bi ga lahko slišala.

"Ne bodite tako prostodušni," je odgovorilo dekle. "To je bilo gotovo že davno storišče, če bi sidro imela."

Georg je vzel svoje sidro, prijel za konce vrvi in skočil v motorni čoln. Podal je dekletu vrv in zaklical: "Držite!"

"Izvolite," se je odrezalo dekle porogljivo.

Georg je pritržil vrv na čoln in spustil sidro v vodo. Čoln je bil samo še pet metrov od grozode skalnate pečine.

"Kaj vam je prišlo na misel?" je pokazal na strmo pečino. "Se minuto, pa bi bila —"

"To se zdi res nevarno," je pritržilo dekle.

"Ljudem, ki ne znajo ravnati s čolnom, bi morali prepovedati vožnjo po morju."

"Ta čoln izvira iz ladjedelnice moje očeta," je dejal malo naduto mladenič. "Bilo mu je kakih dvajset let. Bil je lepo raščin in na prvi pogled simpatičen."

"Kakor vidite, sva pokliena"

strokovnjaka," je pripomnilo dekle strupeno.

Georg je ogledoval motor in ko se je slučajno ustavil njegov pogled na bencinski uri, ki je njen kazalec stal na ničli, se je naglo obrnil.

"Od kod ste?" je vprašal.

"Iz Grand hotela," je odgovorilo dekle.

Georg se je ozrl čez zaliv na velik bel razkošen hotel. V hiši na desni obali zaliva, kjer je sam stanoval, so prebivali ljudje, ki so morali računati z denarjem, namenjenim za počitnice.

"Dobro. Odeljem vaju s svojo jadrnico na obalo," je dejal Georg.

Vsi trije so prilezli v jadrnico, po varno zasidrani čoln pošljejo potem koga drugega. Georg je potegnil vrv s kate-ro so bili privezani za motorni čoln, in poslal mladeniča k sprednjemu jadrnu.

"Vaš ton mi ne ugaja," je dejal mladenič razdraženo.

"To nič ne de," je odgovoril Georg mirno.

Dekle je vprašalo Georga po njegovem imenu. Odgovoril ji je radevolje. Svojega spremljevalca mu je predstavil kot Toma Atkinsa. Toda Tony je matral očividno pod svojo častjo, priznati to predstavljeno. Trdovratno je molčal. Potem mu je samna povedala, kako se piše. Frankie Edingtonova.

"Kako dolgo ostanete tu?" je vprašala.

"Dokler ne končam svojega dela."

"S čim se pa ukvarjate?" je vprašala.

"Z arheologijo," je odgovoril lakonično.

"Kako — kako pa to delate?"

Raznoterosti

RAZDEDINJENA MAČKA.

Tommy Tucker, 6 let stara sianška mačka, ki živi v new-yorski četrti Bronxu, se lahko obrise za dediščino, če bi ji bilo kaj dosti do nje. Bivša njena lastnica ji je določila v oporoki 6000 dolarjev za njeno preživljanje. Izvršilec oporo-ke je to vsoto res spravil za mačko, toda sorodniki so se temu uprli in stvar je prišla pred sodnike.

Sedaj je sodišče odločilo, da je bila oporočnica sicer pri polni zavesti, ko je sestavljala to svojo oporoko, da je pa do skrajnosti nenaravno določiti mački toliko denarja. dokler živijo sorodniki v bornih razmerah. Denar je sodišče priznalo torej sorodnikom, toda pod pogojem, da bodo za mačko vsak dan kupili za 10 centov mleka in mesa. S to razsodbo so bili zadovoljni tako sorodniki, kakor Tommy, saj ta na dan itak ne poje in ne popije več neko za 10 centov dobrot.

SMREKA V POPRAVILU.

Najstarejše drevo česko-moravskega protektorata, pravi simbol češkega lesa, je kakšnih 60 metrov visoka smreka, ki je ta čas v temeljitem "popravlilu." V votle in nagnile dele njenega debla vlagajo "betonske plombe, da bi gnitje zavrlil. Ozenlje okrog ogromne smreke, ki jo cenijo na več nego 500 let, so proglasili za zaščitni park.

NAMESTO KAČE JE UBIL PRIJATELJA.

Neki trgovski nameščenec iz Leobna, je s svojim prijateljem napravil izlet v okolico. Med potjo sta naletela na modrasa, ki se je sončil. Namesto da bi žival dala mir, sta jo napadla. Tovariš se je spravil nad njo s palico, a namesto da bi zadel kačo, je udaril tovariša po obrazu. Ta se je tako prestrašil, da je padel na tla in treščil z glavo ob skalo. Lohanja mu je počila, vsi poskusi, da bi ga oživili, so bili zaman.

TURKI PRIPADAJO BELI RASI.

Turška vlada je že pred časom odredila, naj se pripadnost Turkov preišče z resnega vidika. Zdaj je ta študij končan in učenjaki objavljajo rezultate, po katerih ni dvoma, da pripadajo Turki belemu plemenu.

AVTO ZA PUŠČAVO.

Italijanske delavnice Fiat so izdelale nov avtomobilski tip, ki je namenjen za vožnje skozi puščavo. Konstrukcijska načela tega vozila so zanimiva. Da bi se čim boljše obnašalo, so pred vsem natančno proučevali velblode na poti skozi puščave in so pri tem ugotovili, da težki velblodje stopajo z manj nego 1 kg pritiska na vsak stitirski centimeter peščenih tal. Na podlagi tega izsledka so novi puščavski avtomobil opremili ne z gosenicami, temveč s štirimi velikimi obroči z nizkim zračnim tlakom, ki težijo na tla z istim tlakom, kakor velblodja stopala. Tako so dosegli, da se kolesa vozila ne vdirajo v pesek globlje nego 6 cm. Kolesa imajo nihalne osi in jih poganjajo vsako posebej. Velike šrambe za vodo in gorivo dajejo puščavskemu avtu velik akcijski radij, tako da se Italijani v tem pogledu temeljito pripravljajo na vojno v puščavi.

BARVE KOT TOPLOMERI.

Pri številnih dogajanjih in aparatih gre za to, da bi vedeli za temperaturo, ki vlada na površini strojnih delov, itd., ne da bi vdrali kakšne posebne merilne priprave. To vprašanje je praktično zelo važno, na primer v zvezi z motorji, ki jih

hladi zrak, itd. Pripomoček, ki rešuje to vprašanje na naravno genialno preprosto način, so barve, ki so odvisne od temperature. Odkrili so jih pred kratkim in so se v praksi tudi že obnesle. S temi barvami, ki v višji temperaturi vidno spreminjajo svoj ton, se prepletajo važni deli aparatov in strojev. Različne temperature se kažejo s primernimi razlikami v barvi.

NAMESTO KAČE JE UBIL PRIJATELJA.

Neki trgovski nameščenec iz Leobna, je s svojim prijateljem napravil izlet v okolico. Med potjo sta naletela na modrasa, ki se je sončil. Namesto da bi žival dala mir, sta jo napadla. Tovariš se je spravil nad njo s palico, a namesto da bi zadel kačo, je udaril tovariša po obrazu. Ta se je tako prestrašil, da je padel na tla in treščil z glavo ob skalo. Lohanja mu je počila, vsi poskusi, da bi ga oživili, so bili zaman.

TURKI PRIPADAJO BELI RASI.

Turška vlada je že pred časom odredila, naj se pripadnost Turkov preišče z resnega vidika. Zdaj je ta študij končan in učenjaki objavljajo rezultate, po katerih ni dvoma, da pripadajo Turki belemu plemenu.

AVTO ZA PUŠČAVO.

Italijanske delavnice Fiat so izdelale nov avtomobilski tip, ki je namenjen za vožnje skozi puščavo. Konstrukcijska načela tega vozila so zanimiva. Da bi se čim boljše obnašalo, so pred vsem natančno proučevali velblode na poti skozi puščave in so pri tem ugotovili, da težki velblodje stopajo z manj nego 1 kg pritiska na vsak stitirski centimeter peščenih tal. Na podlagi tega izsledka so novi puščavski avtomobil opremili ne z gosenicami, temveč s štirimi velikimi obroči z nizkim zračnim tlakom, ki težijo na tla z istim tlakom, kakor velblodja stopala. Tako so dosegli, da se kolesa vozila ne vdirajo v pesek globlje nego 6 cm. Kolesa imajo nihalne osi in jih poganjajo vsako posebej. Velike šrambe za vodo in gorivo dajejo puščavskemu avtu velik akcijski radij, tako da se Italijani v tem pogledu temeljito pripravljajo na vojno v puščavi.

BARVE KOT TOPLOMERI.

Pri številnih dogajanjih in aparatih gre za to, da bi vedeli za temperaturo, ki vlada na površini strojnih delov, itd., ne da bi vdrali kakšne posebne merilne priprave. To vprašanje je praktično zelo važno, na primer v zvezi z motorji, ki jih

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 47. leto

Članstvo 37,000 Premoženje \$4.500.000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 122.55%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta: otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5.000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

samo lovcu na slone. Svoje učence si morajo najprej sami naloviti. Ponk je strogo metoditen in jemlje v obzir vse možnosti, za katere je možno porabiti slone v afriških kneti-jah. Brez nevarnosti ta šola ravno ni. Mladi "učenci" so zlasti spočetka precej divji ter nagajivi. Večkrat napadejo svoje učitelje ali jim skušajo pobegniti.

TUDI V STARIH ČASIH SO SE BOJEVALI Z OKLOPNIM OROŽJEM.

V opisu trojanske vojne slika grški pesnik Homer pogum in način bojevanja tistih vojakov, ki so šli v trojanskega konja, se dali v tem konju prepe-ljati na bojišče, kjer so zopet izstopili in se podali v boj. Trojanski konj je bil zvižaja, s la-tero so Trojanci preslepili so-vražnike, da so jim mogli neo-pažni priti čim bliže.

ČE SE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ:

da ima angleška "Beia knji-ga" ki zahteva naknaden kre-dit v znesku milijarde funtov Sterlingov za vojne potrebe, samo eno stran:

da je bila v Italiji osnovana paroplovna družba za vožnjo po Donavi;

da so v Pragi te dni zaprli ameriški konzulat, ker so se vsi ameriški državljani izselili iz česko-moravskega protektorata;

da je v ameriški letalski in-dustriji zdaj zaposlenih 118 tisoč delavcev

da je bilo v Parizu 512 tr-go-vecv kaznovanih zaradi ne-dovoljenega zvišanja cen;

da je Rusija ustavila pošiljan-je zavojev preko svojega o-zemlja na Japonsko.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

PESTRA ZBIRKA KRATKIH POVESTI, ZANIMIVIH ČLANKOV IN POLJUDNIH RAZPRAV IZ ZGODOVINE, ZEMLJE- IN NARODO-PISJA; KRATKIH ZANIMIVOSTI IZ VSEH DOB IN DELOV SVETA . . . Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasle-duje svetovne dogodke.

Citajte zanimiv članek: "O LOVU IN LOVCIH," ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsoto lahko pošljete v znakah po 2 oz. 3 cente, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga: Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914; EVROPA PRED SE-DANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA SE DANES

Slovensko-Amerikanski Koledar za l. 1941, Veli-ka Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priročni At-las (38 barvnih zemljevidov) — vse skupaj \$1.

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner 228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 W. 18 St., New York

(Nadaljevanje na 4. str.)

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku) RECEPTI VSEH NARODOV

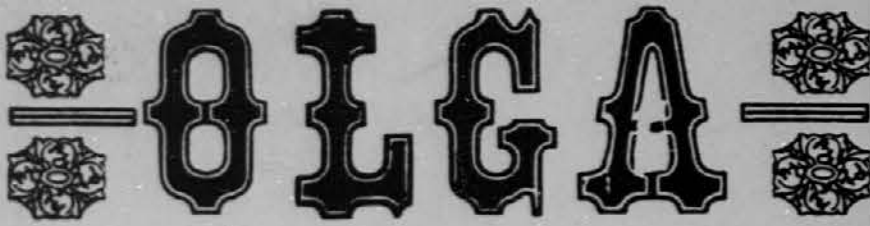
Stane samo \$2.—

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem izboljšati in izpopolniti.

Naročite pri: KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street, New York, N. Y.

ROMAN —: Spisal: FRAN GOVEKAR.

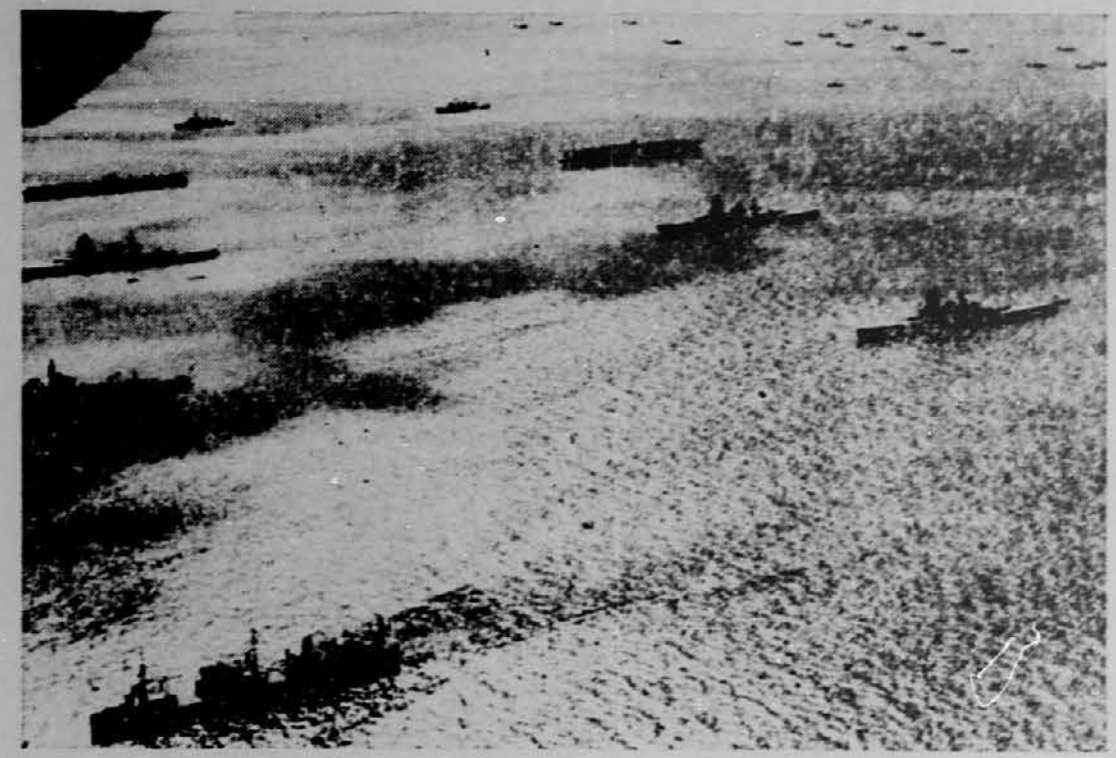
"Prav. — A kaj vam je? Mar vas je tako pretreslo? In sploh: slušali ste. — Čisto ste izpremenjeni! — Ali vas kaj muči? Ne tajite! Kaj se vam je zgodilo?" je silil župnik. "Ne vprašuj, gospod župnik! Tipim — ne tajim. A ne telesno —"

Grčija in Grki

Nasna južna soseda kraljevina Grčija, ki s obojimi dogodki zadnjih dni postavila v ospredje svetovne pozornosti, zavzema najjužnejši del Balkanskega polotoka. Po svoji razsežnosti (130.000 kvadr. km) in po svojem prebivalstvu (6.600.000) spada med manjše evropske države, zaradi svoje zemljepisne lege, velike razčlenjenosti svoje obale in sosesčino z Malo Azijo pa je kljub temu ena najvažnejših držav evropskega jugovzhoda. Njeno ozemlje obsega ves najjužnejši del balkanskega polotoka ter otoke v Egejskem in Jonskem morju. Na severu meji z Albanijo, Jugoslavijo in Bolgarijo, na vzhodu pa s Turčijo, dočim vse ostalo nje ozemlje obliha morje.

donska jezerska pokrajina se nadaljuje tudi preko grške meje. Prespansko in Dojransko jezero kžita že deloma na grških tleh, čisto grška pa so Ostrovski, Jenidže in Tahinsko jezero. Po verski pripadnosti je Grčija zelo enotna: pretežna večina je pravoslavne vere, odkar se je islamski življenj preselil v Turčijo. V narodnostnem pogledu se opaža večja pestrost, saj je grški sever od Epira do Marice v svoji osnovi slovanski. Ta slovanski značaj se je v zadnjih dveh desetletjih zabrisal, kar se je mnogo slovanskega življa moralo preseliti v Jugoslavijo, zlasti pa v Bolgarijo, na njegovo mesto pa so prišli stotisoči Grkov iz Male Azije. Razen Slavonov je v severnem delu države naseljenih okoli 100.000 Vlahov, ki pa so tako močno podlegli grškemu vplivu, da jih ni več mogoče šteti za narodno manjšino. Skoro isto je z 200 tisoč pripadnikov arnavske manjšine, ki si v grškem okolju takisto ni mogla razviti svoje narodne zavesti. Strnjeno slovansko jezikovno ozemlje se razprostira od jugoslovanske meje do reke Bistrice, skdovi slovanske naselitve v davnini pa segajo v krajevnih imenih celo na Peloponez. Grčija je najbolj razčlenjeni del Balkanskega polotoka, ima obilico otokov in se v njeno celino zajedajo mnogi zalivi, od katerih je najdaljši Korintski

JAPONSKA KAŽE SVOJO POMORSKO SILO

Japonske bojne ladje, zbrane nedaleč od Jokohame, kjer jih je nedavno nadziral japonski cesar Hirohito. Na sliki je videti nekatere največje bojne ladje na svetu.

PEVSKIM ZBOROM

- POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE. Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50

Moški zbori

- OSKAR DEV: Barčica: Oj, moj šokol je šov; Kam mi, fantje, drev v vas pol-demo 20

NOTE ZA KLAVIR ALI HAR.

MONIKO

- 1. SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA 30

OKLOPNE EDINICE V RUSKI VOJSKI

V francoski reviji "Znanost in življenje" posveča general Boucherie zanimivo razpravo oklopnim edinicam v rdeči vojski. Avtor ugotavlja najprej, da se je rusko vrhovno poveljstvo odločilo za uporabo mehkaniziranih edinic v armadi pod vplivom idej in pobud Angleža Fullera, ki je v Angliji neprestano zagovarjal snovanje velikih oklopnih edinic, ki bi morale biti prirojene za največje ofenzivne akcije in zavarovane proti uničevalnemu ognju avtomatičnega orožja.

NA RAZBURKANIH VALOVIH.

(Nadaljevanje s 3. strani.) svoje hčere Frankie z gospodom Tomom Atkisonom. "Včasih je videl Georg veliki motorni čoln. Poznal ga je. Toda vedno je z največjo hitrostjo švigal mimo, zastrt z oblakom brizgajoče vode in pen, tako da ni mogel ničesar razločiti. Nekega dne se pa tudi motorni čoln ni več prikazal. Tistega večera se je Georg prvič v svojem življenju napil. Štirinajst dni pozneje je naročil Georg v baru v Grand hotelu cocktail. "Georg!" je zaklical naenkrat presenečen glas. Georgov glas se je nekoliko tresel: "Kaj nisi odpotovala?" "Ne. Toda kaj naj to pomeni? Ti tu?" "Oh, naselil sem se danes in tu ostanem nekaj dni. Moja knjiga je bila sprejeta. Dobil sem mesto ravnatelja znanstvene ekspedicije v Egipt. Zdaj si lahko privoščim to razkošje." "To me veseli," je dejala Frankie. "Mislim sem, da si že davno odpotovala." "Zakaj?" "Ker nisem nikoli več videl motornega čolna." "Tom ga je razbil. Takrat sva morala plavati malone celo uro, preden sva dospela na obalo." "Prinesite mi še en cocktail. — je naročil George. — "Kaj pa ti hočeš?" "Tebe," je odgovorila Frankie. "Kaj?" "Tebe hočem..." "Saj — saj ne razumem." "Toda Georg, ti arheolog moj! To je vendar najstarejša zgradba na svetu." "Bral sem v novinah..." "Sama sem poslala v novine to vest, ker sem upala, da se takoj pojaviš. Pozabila pa sem, da si največja neroda, kar sem jih kdaj poznala." "Frankie!" "Morda boš zdaj tako prijazen, da storiš to, kar se spodobi ženinu." In Frankie mu je iskreno nastavila usta.

NEMŠČINA KOT SVETOVNI JEZIK.

Otto Riebieke razpravlja v graški "Tagespost" o nemščini kot svetovnem jeziku ter piše v tej zvezi med drugim: "Na zemlji živi nad 100 milijonov Nemcev, od njih 90 milijonov v Evropi ter od teh 80 milijonov v tretjem rajhu. Razred tega govori nemški jezik več kot deset milijonov ljudi nemškega izvora, katerim je nemščina drugi jezik. Nemščina je danes med glavnimi svetovnimi jeziki na drugem mestu. Prvi svetovni jezik je še vedno v prevladujoči obliki angleški. Angleščino govori danes 180 do 190 milijonov ljudi kot materinski jezik. Logična posledica sedanje vojne bo, da bo nemščina odzvela angleščini prvo mesto. Svetovni jeziki lahko nastanejo samo iz duhovno, gospodarsko in politično visoko razvitih narodov. Angli-

Ob pol čestih zvečer je odhajal vlak. Rožanec je odšel z doma že ob pol štirih. Doma ni mogel ostati več. Hotel je oditi čimdalje iz mesta, da bi ne slišal lokomotive, ki odpelje Olgo v Ljubljano. Bil je veder dan in solnce je pripekalo, da je kmalu sleskel sukno, skinil klobuk in hitel po cestah med polji in logi, držeč se kolikor mogoče oddaljeno od vasi. Uznojil se je, povsod so stala žita v visokem klasju in trava preko pasu. A nikjer človeka. Umo se je sčkel in skočil v vodo. Potem si je poiskal prostor, obrasel z mahom in mehko travo, ter se solnčil. In iznova je plaval in se solnčil. Pa ga je zgrabilo hrepenje, da je zastokai. Obkledel se je in tekel dalje skozi gozd. Soparno je postalo; lotila se ga je huda žej. Rad bi bil pil vodo, a reka je valila motne ilovnate valove, studenca pa ni zagledal nikjer. Da bi se pojavil vsaj kak kmečki vodnjak! Krenil je onstran in dospel kmalu do velike vasi. Spoznal jo je: bilo je Sračje. In stal je pred ugledno gostilno, h kateri so izletali meščarje ob nedeljah in praznikih. Izvrstno vino se je točilo ondi in za prigrizek ni bil oštir nikoli v zadregi. Rožanec je stopil v hišo. Nasproti mu je z dvorišča prišla dekla, mlada rdečelčna. Preko lehti je imela zavihane rokave, do kolen izpodrečano krilo, a noge boste. Sama je bila doma, in je prala na dvorišču. Otirala si je roke ob predpasnik, se v zadregi smehljala, da so se ji bleščale temne oči in želi zobje ter so se ji delale jamice na obeh licih. Naglo se je okrenil v sobo in prosil, naj mu prinese najboljšega vina. Neznani drget je začutil v udih in sesedel se je v kot pod zapraščene jastice. Ko mu je prinesla steklenico in kozarec, je pobrisala že enkrat že itak čisto mizo. Pri tem se je nagrnile in Rožanec je zagledal belino njenih prsi. V dušku je izpraznil čašo. "Živa izkušnja, Bog mi pomagaj!" si je mislil. A takoj se je pokaral: "Samo moja domišljija je grda — dekle se ne zavzema ničesar zlega. Naravno je, da se v taki vročini ne more delati drugače oblečena. — Lepa, zdrava ženska!" — Na glas pa je vprašal: "In kaj bi lahko jedel?" "Oh, prav ničesar nimamo danes. — Včeraj smo prodali vse, a šele jutri se pelje go podar v mesto, da kaj nakupi. — Morda sira in kruha? Ni svež..." "Dajte, prosim!" Prinesla mu je kosce rženega kruha in sira. Poskušal ga je jesti, a ni mu teknil. Steklenica pa je bila že prazna in dekle je postavilo predenj še drugo. Nato je sedlo na klop ob peči, prav njemu nasproti, a govoriti se ni upalo. "Vročje?" je vprašal. "Meni ne. A vam, gospod, je?" "Kaj bi še dejal? Nič mi ni prišlo na misel. Vse, kar bi ji mogel reči, je neumno in odveč. Dejal bi ji lahko: 'Kakor roža si. bujna, krasna! Zdravje, življenje, kipi iz tebe, in glej, tudi jaz sem mlad, kipeč, zdrav!'" "Toda rekel je: 'Izvrstno vino imate!'" "Vsi pravijo tako. — Z Gadove peči je, a močno." "Močno? Pa me le ne vrže! Hahaha! Daj ga še pol litra." Poskočila je, iztegnila roko, njemu pa se je sama oklenila desnica dekliskeza pasu in jo potegnila k sobi. Omahnila je k njemu, da je malone padla. "O, gospod, kako ste poredni!" je jeknila in se uprla z roko ob njegovo ramo, kakor bi ga odpravila: "Kaj pa ste?" "Mar me ne poznate?" se je začudil. "Ne. Domač niste. Morda iz Ljubljane?" A že ga je obšla groza. "Pijan sem. Kaj vendar počnem?" Skoraj osorno jo je odrinil in ukazal: "Torej še pol litra!" Hitro se je vrnila in prisedla k njemu. Vročina je puhtela iz nje. "Lepa si. Ali imaš fanta?" je vprašal. (Nadaljevanje prihodnjik.)

Bojake prosimo, k o pošljite za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES osiroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

PESMARICA "Glasbene Matice" Uredil dr. Josip Čerin Stane samo \$2.— To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjižarni Slovenie Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y. ja pa bo morala to vlogo odstopiti..."